سرمقاله

سرمایه بانک مرکزی در طرح بانکداری

ادامه از صفحه۱

... قانون تجارت در ماده ۲۰ انواع شرکت‌ها را در ۷ نوع تعیین کرده است. در طرح مورد نظر تعمدا از قالب‌های قانون تجارت بهره گرفته نشده است. بنابراین از قالب حقوقی بانک مرکزی تعریف و توصیفی وجود ندارد و متاسفانه هیچ جایگزینی هم برایش تعریف نشده و به سادگی از کنار این بحث مهم عبور شده است. صاحب سهم هم ندارد و اینکه سهام بانک مرکزی متعلق به کیست تعمدا بحث نشده است. درنهایت مبلغ سرمایه پرداخت‌شده آن هم روشن نشده و صرفا به افزایش سرمایه‌های بعدی به روشی بدیع پرداخته شده است. با این وصف، بانک مرکزی آتی موجودی خواهد بود که شخصیت حقوقی تعریف‌شده ندارد، سرمایه پرداخت‌شده آن معلوم نیست و صاحب سهم هم ندارد. از همه مهم‌تر هم این بحث است که در آخرین ماده طرح فعلی شور دوم، بخش قانون بانک مرکزی موجود در قانون پولی و بانکی سال ۵۱ به‌طور کامل حذف شده است و به آن نیز نمی‌توان اتکا کرد. این شکل نداشته حقوقی مستعد اشکالات اساسی در آینده و پس از اجرایی شدن قانون در دادگاه‌ها و محاکم قضایی داخل و خارج است. حتی اگر لازم باشد که قالبی خارج از قانون تجارت برای شکل حقوقی بانک مرکزی طراحی شود، حداقل لازم است ابعاد حقوقی آن و در صورت لزوم سلب برخی اختیارات صاحب سهم صراحتا در قانون تجویز شود.

به نظر می‌رسد این همه صرفا از باب گم کردن رد ظاهری آورنده سرمایه - دولت - باشد که البته در این مورد نیز توفیقی حاصل نشده و در مواد پیشین و پسین همین بخش ناگزیر از عنوان مطالبی شده‌اند که دولت را به‌عنوان سهامدار یکتا از پس پرده بیرون می‌کشد؛ مثل بند ب ماده ۵۶ که سود خالص بانک مرکزی پس از کسر پاره‌ای اندوخته‌ها و رعایت برخی نکات به حساب دولت واریز می‌شود. یا در بند ج همین ماده در صورت وجود زیان سالانه دولت موظف می‌شود که از طریق سازوکاری که طراحی شده است، زیان را جبران کند و از همه مهم‌تر اینکه رئیس مجمع عمومی بانک مرکزی شخص ریاست محترم جمهوراست.

از اینها که بگذریم در بند الف ماده۵۶ سرمایه بانک مرکزی تعریف شده است: «سرمایه بانک مرکزی متشکل از سرمایه پرداخت‌شده، اندوخته عام، مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی و سایر اندوخته‌های احتیاطی است.» ملاحظه می‌شود که این تعریف از سرمایه در واقع همان تعریف حقوق صاحبان سهام است که در ادبیات حسابداری-مالی وجود دارد و به‌طور گسترده استفاده می‌شود. در همین ارتباط عبارت پرکاربرد اندوخته قانونی از حقوق صاحبان سهام حذف شده و به جای آن از اندوخته عام استفاده شده است. با اندکی اغماض و قبول بعضی تغییرات کوچک و بزرگ اندوخته عام همان دیدگاه اندوخته قانونی را دنبال می‌کند.

با استفاده از همین عبارت اندوخته عام شیوه افزایش سرمایه خودکار سه سال یکبار بانک مرکزی طراحی شده است. انتهای بند «ب » «ماده۵۶» ـ هر سه سال یکبار ۵۰درصد موجودی حساب اندوخته عام باید صرف افزایش سرمایه شود. هنابراین بدون حد یقف ۵۰درصد مانده تجمیعی حساب اندوخته عام به افزایش سرمایه بانک مرکزی منظور می‌شود. بنابراین سرمایه بانک مرکزی در طول دوران عمر بدون انتهای خود هر سه‌سال یکبار افزون می‌شود. هضم این پدیده نوظهور نیز بسیار سخت است. در حالت معمول مدیران شرکت به دلایلی موجه که بعدا باید به تایید ناظر بیرونی (حسابرس مستقل) نیز برسد پیشنهاد افزایش سرمایه می‌دهند و دلایل و نحوه مصرف آن را در امور شرکت تبیین می‌کنند. نیاز شرکت به مبلغ اضافی به خوبی و قبل از انجام عملی افزایش سرمایه تشریح می‌شود و درنهایت صاحب سهم مهر تایید خود را روی پیشنهاد مدیران ضرب می‌کند. از آنجاکه در طرح پیشنهادی تلاش گسترده‌ای شده است که نام صاحبان سهام از چشم‌ها پنهان بماند. بنابراین سازوکار خودکار افزایش سرمایه طراحی شده است که نیازی به مجمع و جمع صاحبان سهام نباشد.

اگر در چارچوب متن طرح حرکت کنیم و در بستر فراهم‌شده لفات و عبارات را مبنای اجرایی ببخشیم - که اگر با این وضع طرح تبدیل به قانون شد باید بنمبند آن به دقت و با رعایت عبارات به‌کار رفته در آن انجام شود- تناقض دیگری سر برمی‌آورد. برای بیان موضوع باز هم ناگزیر هستیم گریزی به صدر ماده ۵۶ بزنیم: «سرمایه بانک مرکزی متشکل از سرمایه پرداخت‌شده اندوخته عام‌است.» خواننده عزیز حتما عنایت دارد که اندوخته عام جزئی از سرمایه بانک مرکزی تعریف شده است. بنابراین افزایش سرمایه از محل سرمایه (اندوخته عام تعریف‌شده) علی‌الاصول بی‌معنی است. به بیان دیگر، افزایش سرمایه از محل یکی از اجزای تشکیل‌دهنده سرمایه پیشنهاد شده است. در روش معمول و کاربری یکی از اقلام تشکیل‌دهنده حقوق صاحبان سهام می‌تواند به افزایش سرمایه اختصاص داده شود. به نظر می‌رسد طراحان طرح برای مفهوم حقوق صاحبان سهام باید عبارت جایگزین پیدا کنند و به سادگی نمی‌توان آن را به همین شکل رها کرد.

در بند «ج» ماده ۵۶ سازوکار پوشش زیان احتمالی بانک مرکزی تشریح شده است و به نظر می‌رسد انجام این امر صرفا بستر ایجاد یک حساب‌آرایی قانونی را فراهم می‌کند. قرار شده است در صورت زیان و عدم امکان تامین آن از محل حساب اندوخته عام، دولت موظف شود اوراق بهادار دولتی به همان میزان در اختیار بانک مرکزی قرار دهد تا زیان مورد نظر پوشش داده شود. اوراق مزبور قابل فروش توسط بانک مرکزی نیستند و صرفا باید نگهداری شوند تا در دوره‌های بعدی که بانک مرکزی به سودآوری دست یافت، جزئی یا کلی به دولت بازگردانده شوند. اینکه این اوراق چه اثری در عملیات بانک مرکزی دارند، محل سوال است. چرا باید یک دارایی غیر قابل انتقال برای مدت محدودی نزد بانک مرکزی به امانت باشد و در طی دوره امانت‌گذاری زیان عملکرد آن پنهان شود. این امر علی‌الاصول با بنیان‌های مالی تعریف‌شده در تناقض است. عین همین روش در بند «ب» ماده۵۷ برای حساب تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های خارجی بانک مرکزی نیز تجویز شده است.

امید می‌رود نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در حین بررسی طرح در صحن علنی به نکات مورد نظر کارشناسان و دلسوزان بانکی توجه کرده و فارغ از هر نوع فضاسازی و یک‌جانبه‌نگری به وظیفه خطیری که در این مقطع زمانی بر عهده دارند به درستی جامه عمل بپوشانند.

حمیدتهرانفر
Alborz.payam@gmail.com

سردار محمدیان خبر داد:

کلاهبرداری ۱۱ میلیارد ریالی با ادعای اعمال نفوذ در دستگاه قضا

فرمانده انتظامی البرز گفت: کلاهبردارانی که با ادعای اعمال نفوذ در دستگاه‌های انتظامی و قضائی اقدام به دریافت ۱۱ میلیارد ریال از خانواده یکی از متهمان کرده بودند، دستگیر شدند.

به گزارش پیام آشنا، سردار عبابعلی محمدیان اظهار کرد: در پی ارجاع یک پرونده کلاهبرداری به وسیله ادعای اعمال نفوذ در دستگاه‌های انتظامی و قضائی به پلیس اطلاعات و امنیت عمومی البرز، بررسی موضوع به صورت ویژه در دستور کار مأموران قرار گرفت.

وی افزود: بررسی‌های اولیه مأموران نشان دهنده این بود که افرادی با ادعای اینکه در دستگاه‌های انتظامی و قضائی دارای نفوذ هستند، مبلغ ۱۱ میلیارد ریال را از خانواده یکی از متهمان دریافت و متواری شدند.

فرمانده انتظامی استان البرز تصریح کرد: پس از ارجاع پرونده بلافاصله اقدامات اطلاعاتی و پلیسی در این زمینه آغاز و در کوتاه‌ترین زمان ممکن مخفیگاه متهمان در استان تهران شناسایی و با دریافت نیابت قضائی مأموران به آنجا اعزام و در طول ۲ عملیات جداگانه متهمین پرونده دستگیر شدند.

این مقام ارشد انتظامی با اشاره به اعتراف کلاهبرداران به دریافت ۱۱ میلیارد ریال برای اعمال نفوذ در یک پرونده گفت: متهمان پس از تکمیل پرونده برای انجام مراحل قانونی به مراجع قضائی معرفی شدند.

سردار محمدیان در پایان از شهروندان درخواست کرد از اعتماد بی مورد به افراد ناشناس که ادعای اعمال نفوذ در دستگاه‌های لشکری و کشوری دارند خودداری کنند و در صورت مواجهه با موارد مشکوک موضوع را از طریق شماره تلفن ۱۱۰ به پلیس اعلام کنند.

فرماندار چهارباغ:

شناسایی مشاوران املاک دخیل در تغییر کاربری اراضی کشاورزی

فرماندار چهارباغ گفت: مشاوران املاکی که در تفکیک اراضی کشاورزی و زمین‌های منابع طبیعی دخالت دارند، شناسایی می‌شوند.

به گزارش خبرنگار پیام آشنا در چهارباغ، داوود جعفری در جلسه ستاد پیشگیری از ساخت و سازهای غیرمجاز با تاکید جدی بر مقابله با تفکیک اراضی، گفت: قاطعیت و حضور موثر دستگاه‌های مرتبط در مبارزه با ساخت و ساز های غیرمجاز و نظارت کامل بر اراضی شهری و روستایی به صورت جدی دنبال شود.

جعفری در ادامه دستگاه‌های مربوطه از جمله جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، منابع طبیعی، محیط زیست و ... با همراهی دهیاری‌ها را مکلف کرد تا گشت همگانی در شهرستان راه اندازی کنند و گفت: اگر با همت و تلاش جمعی همگی پای کار باشیم تخلفات به حداقل ممکن می‌رسد.

وی تصریح کرد: در حفظ اراضی کشاورزی و اراضی منابع طبیعی هیچ مماشاتی پذیرفته نیست و باید در چارچوب قانون با متخلفان برخورد شود. همچنین فرهنگ سازی درباره اینکه تغییر کاربری اراضی کشاورزی جرم است و در این زمینه آگاهی ایجاد شود که با مجرمان و متخلفان در چارچوب قانون و به شدت برخورد خواهد شد.

این مسئول با تاکید بر تمرکز اعضای ستاد بر اصل پیشگیری افزود: اطلاع رسانی درست و آگاهی بخشی به مردم در مورد کاربری های زمین یکی از اقدامات اساسی است و به ویژه در نقاط روستایی نصب بنر در ورودی و خروجی روستاها و همچنین استفاده از ظرفیت فضای مجازی حتما انجام شود.

فرماندار چهارباغ در پایان گفت: مشاورین املاکی که در خصوص تفکیک اراضی کشاورزی و زمین‌های منابع طبیعی دخالت دارند، شناسایی شده و با آنها برخورد قانونی شود.

رئیس کمیته امداد منطقه یک کرج خبر داد:

برای تامین بخشی از لوازم التحریر دانش آموزان نیازمند توسط اصناف البرز

رئیس کمیته امدادامام (ره) منطقه یک کرج اعلام کرد: به همت مرکز نیکوکاری اصناف بازاریان البرز بخشی از لوازم التحریر دانش آموزان نیازمند شهرستان کرج تامین شد.

به گزارش پیام آشنا، عبداله طاهری گفت: فروش یک روز واحدهای صنفی اغذیه البرز به ارزش ۱۵۹ میلیون تومان صرف خرید لوازم التحریر دانش آموزان نیازمند البرزی شد.

وی اضافه کرد: با اهدای این مبلغ، لوازم التحریر و کیف برای دانش آموزان نیازمند این استان تهیه شد.

طاهری با تقدیر از کمک‌های خیرین و مراکز نیکوکاری کرج به امور تحصیلی دانش آموزان محروم این شهرستان افزود: حضور خیرین ، کسب و کارها و دستگاه‌های اجرایی که متعهد به انجام مسئولیت اجتماعی خود می‌باشند فرصت مناسبی جهت ارائه خدمت بیش‌ازپیش به محرومین فراهم نموده است.

رئیس کمیته امداد امام (ره) منطقه یک کرج گفت: طرح شنبه های مهربانی مرکز نیکوکاری اصناف و بازاریان با مشارکت سایر مشاغل و اصناف همچنان ادامه خواهد داشت که از طریق درگاههای ارتباطی مرکز نیکوکاری و کمیته امداد امام (ره) اطلاع رسانی خواهد شد.

طاهری گفت: مراجعه حضوری به ۱۳ دفتر کمیته امداد امام (ره) و ۴۰۰ مرکز نیکوکاری طرف تعامل با این نهاد در استان البرز، تماس با شماره تلفن ۲۶۳۲۸۲۶۷۴۱ و واریز کمک نقدی به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۷۹۵۰-۳۰۵۷۸، راه‌های مشارکت مردم نیکوکار در این رزمایش است.

فروش بلیت اتوبوس اربعین روزانه است

معاون وزیر راه گفت: فروش بلیت اتوبوس‌های اربعین به صورت روزانه است و به هیچ عنوان اتوبوس دربستی نداریم ضمن اینکه اجازه نمی‌دهیم اتوبوس‌ها از کشور خارج شوند.

به گزارش پیام آشنا، داریوش امانی در جمع خبرنگاران درباره قیمت بلیت‌های اتوبوس اربعین اظهار کرد: نرخ کرایه اربعین در حال نهایی شدن است و به محض نهایی شدن، اعلام خواهد شد.

وی افزود: فروش بلیت اتوبوس‌های اربعین به صورت روزانه است و به هیچ عنوان اتوبوس دربستی نداریم ضمن اینکه اجازه نمی‌دهیم اتوبوس‌ها از کشور خارج شوند.

امانی با اشاره به افزایش زائران اربعین امسال گفت: سعی می‌کنیم نرخ بلیت را هر چه سریع‌تر نهایی و اعلام کنیم.

معاون وزیر راه ادامه داد: ۱۴ هزار دستگاه ناوگان اتوبوسی داریم که ۲ هزار دستگاه آن برای مسیرهای کوتاه مانند اصفهان و شهرکرد استفاده می‌شوند و جوابگوی مسیرهای طولانی نیستند.

رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای یادآور شد: ۴ هزار دستگاه دیگر هم برای سرویس دهی به ظرفیت‌های داخل کشور استفاده می‌شوند.

به گفته امانی، نرخ بلیت و کرایه اتوبوس‌هایی اربعین مصوب است و حتماً بر روی آن نظارت انجام می‌شود.

وی درباره دوربین‌های جاده‌ای غیر فعال اظهار کرد: از ابتدای سال تا کنون یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون پلاک خودرو در جاده‌ها توسط دوربین‌ها خوانده شده که نشان‌دهنده زیاد بودن ترددهاست.

امانی تصریح کرد: از ابتدای سال تا کنون ۱۹ میلیون تخلف جاده‌ای با دوربین‌های سازمان راهداری شناسایی و ثبت شده است که رقم بسیار بالایی است این در حالی که بر اساس اعلام پلیس راهور، ۵۰ میلیون گواهینامه رانندگی صادر شده و ۳۸ میلیون خودرو در کشور تردد می‌کنند.

به گفته معاون وزیر راه ترافیک ما از شهرها به سطح جاده‌ها کشیده شده و ترافیک جاده‌ها در روزهای پایانی هفته را مشاهده می‌کنیم. لذا پس برای کنترل ترافیک باید به ابزار روز مجهز شود.

وی تأکید کرد: دوربین‌های جاده‌ای بعضاً مورد سرقت یا تخریب واقع می‌شوند به محض اینکه اطلاع رسانی می‌شود، تعمیر می‌کنیم.

امانی افزود: هزینه تعمیر هر سایت دوربین جاده‌ای، ۲ میلیارد تومان برای سازمان راهداری هزینه دارد.

رئیس سازمان ملی بهره‌وری مطرح کرد:

ناکارآمدی مدیران، بدتر از حقوق‌های نجومی

رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران اعلام کرد که در سنوات گذشته درباره موضوع حقوق‌های نجومی صحبت‌های بسیاری مطرح شد اما مهمتر از آن مدیران ناکارآمد هستند که آسیب بیشتری در زمینه بهره‌وری به یک مجموعه وارد می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا، میرسامان پیشوایی در نشست خبری درباره ارایه اولین گزارش بهره‌وری شرکت‌های دولتی، در پاسخ سوال ایسنا درباره اینکه چرا مجموعه‌های دولتی در گزارش‌های خود، عملکردشان را با گذشته مقایسه می‌کنند و این چه مشکلاتی در حوزه بهره‌وری ایجاد می‌کند؟ اظهار کرد: این یک درد کهنه است که وقتی به عنوان مثال وزارت راه می‌خواهد گزارشی به مردم و رسانه‌ها بدهد، می‌گوید در سال گذشته ۱۰۰۰ کیلومتر راه ساختایم سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا مردم باید برای این عملکرد شما دست بزنند یا از آن انتقاد کنند؟

رئیس سازمان ملی بهره‌وری ایران افزود: وقتی مشخص نیست که بر اساس برنامه چقدر راه باید ساخته می‌شد که ۱۰۰۰ کیلومتر ساخته شده است، یا آنکه وقتی نمی‌دانیم این ۱۰۰۰ کیلومتر باید با چقدر صرف منابع ساخته می‌شد چگونه می‌توان ارزیابی مناسبی از عملکرد این مجموعه بدست آورد؟

وی ادامه داد: صرف ارائه آمارو اعداد درست نیست، بلکه در مطالبه عملکرد و پاسخگویی دستگاه‌های مختلف به شرکت‌های دولتی باید میزان بهره‌وری و کارآمدی مدیران را ارزیابی کرد. در گزارش بهره وری شرکت‌های دولتی نیز اعلام کردیم که در حوزه بهره‌وری کدام شرکت‌ها خوب و کدام شرکت‌ها بد عمل کردند. همچنین در گزارشی که سال گذشته درباره دستگاه های اجرایی ارائه کردیم به همین منوال عمل شده که به نظر می‌رسد در ارتقا و انتصاب مدیران باید مدنظر قرار گیرد.

پیشوایی گفت: در سال‌های گذشته صحبت‌های بسیاری درباره حقوق‌های نجومی ومدیران نجومی بگیر مطرح شده، اما مسئله ای که الان مهمتر است اتلاف کهکشانی است. به این معنا که ممکن است یک مدیر حقوق نجومی هم دریافت نکند اما میلیونها بلکه میلیاردها تومان را با امضاهای خود هدر بدهد که باید جلوی این اتلافها را بگیریم. بنابراین می توان به جرئت گفت که ضرر مدیران ناکارآمد بیشتر از حقوق‌های نجومی و نجومی بگیران است.

رئیس سازمان ملی بهره وری ایران اضافه کرد: در پرونده اخیری که درباره فولاد مبارکه اصفهان هم مطرح شد تخصیص‌هایی صورت گرفته که نشان از همین ناکارآمدی ندارد؛ گر چه تا زمانی که دستگاه قضایی حکمی صادر نکرده نمی توان در این زمینه اظهارنظر قطعی کرد که آیا فسادی صورت گرفته است یا نه؟ اما دیدیدکه رئیس جمهوری دستور برخورد جدی با متخلفان را در این موضع صادر کرد.

وی با بیان اینکه نمی‌توانیم با زدن یک دکمه بهره وری را ارتقا دهیم گفت: از این به بعد همه شرکت‌ها و دستگاه‌ها یکه همکاری نکنند را معرفی می‌کنیم و در جشنواره شهید رجایی نیز به دستگاه برتر در حوزه بهره‌وری جایزه ویژه اعطایی شود. در این زمینه وزارت خانه‌های مانند وزارت راه و شهرسازی، سازمان انرژی اتمی و وزارت دفاع همکاری خوبی با سازمان ملی بهره وری نداشتند و از وزارت صمت انتظار بیشتری داشتیم، گر چه ممکن است برخی مجموعه‌ها ملاحظات امنیتی داشته باشند اما از آنجایی که در قانون این ملاحظات دیده نشده ما نام همه مجموعه‌های که همکاری نکنند اعلام می‌کنیم.

یادداشت

آیا باید در برابر بارش‌ها غافلگیر شویم؟

از اواخر تیر تا اواسط مرداد امسال پهنه گسترده‌ای از کشور تحت تأثیر بارش‌های سنگین، شدید و سیل‌آسا قرار گرفت و متأسفانه منجر به خسارت‌های جانی و مالی زیادی شد. پرسشی که در این خصوص مطرح است این است که آیا ما در برابر بارش‌های اخیر و یا بارش‌های سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۴ در غرب ایران غافلگیر شدیم؟

این پرسش به این دلیل مطرح می‌شود که این روزها گاه واژه غافل‌گیری را از زبان برخی مسئولان و حتی پژوهشگران می‌شنویم. بنده به استناد توضیحات زیر معتقدم استفاده از واژه غافل‌گیری نادرست بوده و نباید نعمت بارش‌های اخیر تبدیل به نقمت شود.

بارش‌های جنوب‌غرب و جنوب‌شرق ایران به لحاظ سامانه اقلیمی با یکدیگر متفاوت‌اند، بنابراین توضیحی جدا می‌طلبد. البته پیش از آن بد نیست شما را با دو واژه هوا و اقلیم (آب‌وهوا) آشنا کنم. به زبانی ساده اقلیم عبارت است از آنچه ما انتظار داریم و براساس آن اقدام به برنامه‌ریزی مثل انتخاب نوع محصول کشاورزی می‌کنیم.

برای مثال انتظار نداریم در منطقه بیابانی مرکزی کشور اقدام به کاشت برنج کنیم، زیرا اقلیم منطقه چنین انتظاری را به ما القا نمی‌کند؛ اما آنچه در لحظه احساس می‌کنیم هوا نام دارد و بر مبنای آن اقدام به برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت می‌کنیم. مثلا رأی سفر چند روزه می‌شویم و نوع پوشش را انتخاب کرده و توشه سفر را می‌بندیم. ضمناً واژه آب‌وهوا ترجمه فارسی برای اقلیم (عربی) است. حال نوبت توضیح سامانه‌های مؤثر بر رخداد بارش‌های سیل‌آسای جنوب‌غرب و جنوب شرق کشور است.

منبع رطوبت بارش‌های سیل‌آسای جنوب‌غرب از چندین دریا شامل دریای مدیترانه، سرخ، خلیج‌فارس و همچنین دریای عرب و اقیانوس هند توسط سامانه حرارتی-دینامیکی کم‌فشار مدیترانه‌ای، کم‌فشار سودان و به صورت ترکیبی وارد کشور می‌شود. در خصوص مورد آخر بارش‌ها بسیار شدیدتر و سهمگین‌تر خواهند بود و گاهی اثرات آن تا جوبه به مسیر پیش‌رو تا جنوب‌شرق و شمال‌شرق ایران نیز می‌رسد. از طرفی مسبب بارش‌های تابستانه جنوب‌شرق، سامانه موسمی تابستانه هندوستان (مونسون) است و رطوبت دریای عرب، اقیانوس هند و خلیج بنگال از ناحیه جنوب‌شرق توسط این سامانه وارد ایران می‌شود. این سامانه معمولاً از اردیبهشت از کشور سریلانکا و هندوستان آغاز شده و تا اواخر شهریور به طول می‌انجامد.

ریزش بارش‌های تابستانه شدید و سنگین در جنوب‌شرق ایران و بارش‌های زمستانه سنگین و سیل‌آسا در نواحی غربی و جنوب‌غرب ایران متداول است. اما به سبب نابه‌هنجاری‌های موجود در هر دو سامانه دارای شدت و ضعف‌های متفاوتی هستند و گاهی منطقه گسترده‌تری را در برمی‌گیرند به عنوان نمونه می‌توان به بارش‌های تابستان سال ۱۳۳۵ و ۱۳۶۶ در جنوب‌شرق ایران اشاره کرد. باید اضافه کرد که براساس فناوری‌های جدید قابل پیش‌بینی و ردیابی است.

بنابراین به استناد مطالب بالا یعنی شناختی که از اقلیم (وجود بارش‌های سیل‌آسا) و سامانه‌های بارشی منطقه داریم و همچنین پیش‌بینی سازمان هواشناسی و صدور هشدارهای لازم، بیان غافل‌گیری بسیار دور از انتظار است. می‌توان به صراحت بیان کرد بخش وسیعی از خسارت مالی و جانی وارد شده متوجه بی‌توجهی به اقلیم یک منطقه و سازگار نبودن زیرساخت‌ها و مهندسی منطقه مبتنی بر اقلیم است.

سخن پایانی اینکه انتظار می‌رود تمامی زیرساخت‌های هر منطقه با توجه به اقلیم آن سرزمین ایجاد شود و ضروری است به منظور افزایش تاب‌آوری و کاهش آسیب‌پذیری در برابر بلایای طبیعی (پدیده‌های حدی) توجه به اقلیم (آب و هوا) سرلوحه و جایگزین نگاه فقط مهندسی در هر منطقه‌ای شود. موضوع مهمی که جز در بخش بسیار کوچکی از دستورالعمل‌های سازمان‌ها، به طور کامل فراموش شده است. به یاد داشته باشیم که ما از زیرساخت‌هایی مانند آنچه در شهر باستانی شوشتر و یا حتی در تخت جمشید وجود دارد برخورداریم که نشان می‌دهد از گذشته بسیار دور مردمان این مرزوبوم به سیلاب در راستای اقلیم منطقه توجه ویژه داشته‌اند.

دکترمحسن حمیدیان‌پور
عضوهیئت‌علمی‌دانشگاه‌سیستان‌وبلوچستان

اخبار سراسری

دولتمردان توجه بیشتری به معیشت مردم و اقتصاد داشته باشند

نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: انتظار می رود دولتمردان و مسئولان اجرایی توجه بیشتری به معیشت مردم داشته باشند.

به گزارش پیام آشنا، صدیف بدری در تذکری شفاهی در جلسه علنی دیروز (سه شنبه) مجلس، بیان کرد: یاد تمامی شهدا به ویژه شهید باهنر و شهید رجایی را گرامی داشته و فرارسیدن هفته دولت را به دولتمردان تبریک می گوییم. امیدواریم دولتمردان و مسئولان اجرایی بیش از گذشته به رفع مشکلات جامعه عنایت داشته باشند.

نماینده مردم اردبیل در ادامه اظهار کرد: انتظار می رود دولتمردان توجه بیشتری به رفع دغدغه معیشت مردم و اقتصاد کشور داشته باشند تا شاهد پیشرفت بیش از گذشته کشوریاشیم.

بورل: بیشتر کشورها موافق پیشنهاد اروپا برای احیای برجام هستند

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت که بیشتر کشورهای موجود در مذاکرات هسته ای موافق پیشنهاد اروپا برای احیای برجام هستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از شبکه الجزیره، جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در اظهاراتی گفت که بیشتر کشورهای شرکت کننده در مذاکرات هسته ای ایران موافق پیشنهاد اتحادیه اروپا برای احیای برجام هستند.

بورل روز گذشته نیز در یک کنفرانس خبری در سمینار کوادیس در اسپانیا گفت: پاسخ ایران به پیشنهاد این اتحادیه درباره احیای برجام معقول بود.

وی ادامه داد: پاسخ ایران به آمریکا انتقال داده شد و ما منتظر پاسخ آمریکا هستیم. امیدواریم این پاسخ به ما اجازه دهد که مذاکرات را کامل کنیم. امیدوارم این اتفاق بیفتد. اما نمی‌توانم به شما در این زمینه اطمینان بدهم.

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در ادامه گفت: این پاسخ باید تا الان ارائه می‌شد. پیش‌بینی شده بود نشستی تا پایان هفته پیش رو بین برگزار شود. امکانش وجود نداشت. احتمال دارد این هفته برگزار شود.